ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 5

ДОСЛІДЖЕННЯ МЕТОДІВ АНСАМБЛЕВОГО НАВЧАННЯ

Мета: використовуючи спеціалізовані бібліотеки та мову програмування Python дослідити методи ансамблів у машинному навчанні.

Хід роботи

GitHub репозиторій: https://github.com/evhenSuhostavets/SAI_ipzk_20_1

Завдання 1

```
import argparse
from cgi import test
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
from sklearn.ensemble import RandomForestClassifier, ExtraTreesClassifier
from sklearn.model selection import train test split
from sklearn.metrics import classification report
from utilities import visualize classifier
def build arg parser():
   par-
ser = argparse.ArgumentParser(description='Classify data using Ensemble Learni
ng techniques')
   parser.add argument('--classifier-
type', dest='classifier type', required=True,
        choic-
es=['rf', 'erf'], help="Type of classifier to use; can be either 'rf' or 'erf'
   return parser
if name ==' main ':
    args = build arg parser().parse args()
    classifier type = args.classifier type
    input file = 'data random forests.txt'
   data = np.loadtxt(input file, delimiter=',')
   X, y = data[:, :-1], data[:, -1]
```

					ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХН	י בע איוו	121 20 0	00 U n05
					/NVITOWNEGDNATIONITEXT	IINA.ZZ.	121.20.0	00 – 11 <i>p</i> 03
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата				
Розр	00б.	Сухоставець €. Ю.				Літ.	Арк.	Аркушів
Пере	евір.	Пулеко I. B.			Звіт з		1 19	
Керів	зник							
Н. кс	нтр.				лабораторної роботи	ФІКТ Гр. ІПЗк-20-1		73к-20-1
Зав.	каф.							

```
class 0 = np.array(X[y==0])
    class 1 = np.array(X[y==1])
    class 2 = np.array(X[y==2])
   plt.figure()
   plt.scatter(class 0[:, 0], class 0[:, 1], s = 75, facecolors = 'white',
        edgecolors = 'black', linewidth = 1, marker = 's')
   plt.scatter(class 1[:, 0], class 1[:, 1], s = 75, facecolors = 'white',
        edgecolors = 'black', linewidth = 1, marker = 'o')
   plt.scatter(class 2[:, 0], class 2[:, 1], s = 75, facecolors = 'white',
        edgecolors = 'black', linewidth = 1, marker = '^')
   plt.title('Вхідні дані')
   X train, X test, y train, y test = train test split(X, y, test size = 0.25
, random state = 5)
   params = {'n estimators': 100, 'max depth': 4, 'random state': 0}
   if classifier type == 'rf':
        classifier = RandomForestClassifier(**params)
    else:
        classifier = ExtraTreesClassifier(**params)
    classifier.fit(X train, y train)
   visual-
ize classifier(classifier, X train, y train, 'Тренувальний набір даних')
    y test pred = classifier.predict(X test)
   visualize classifier (classifier, X test, y test, 'Тестовий набір даних')
   class names = ['Class-0', 'Class-1', 'Class-2']
   print("\n'' + "#"*40)
   print("\nClassifier performance on training dataset\n")
   print(classification report(y train, classifier.predict(X train), target n
ames = class names))
   print("#"*40 + "\n")
   print("#"*40)
   print("\nClassifier performance on test dataset\n")
   print(classification report(y test, y test pred, target names = class name
s))
   print("#"*40 + "\n")
   test_datapoints = np.array([[5, 5], [3, 6], [6, 4], [7, 2], [4, 4], [5, 2]
])
   print('\nConfidense measure:')
    for datapoint in test datapoints:
        probabilities = classifier.predict_proba([datapoint])[0]
        predicted class = 'Class-' + str(np.argmax(probabilities))
        print('\nDatapoint:', datapoint)
        print('Predicted class:', predicted class)
```

```
visual-
ize_classifier(classifier, test_datapoints, [0] * len(test_datapoints), 'Тесто
ві точки даних')
 plt.show()
```

Отримані графіки та результати для випадкового лісу наведені на рисунках 1.1-1.6.

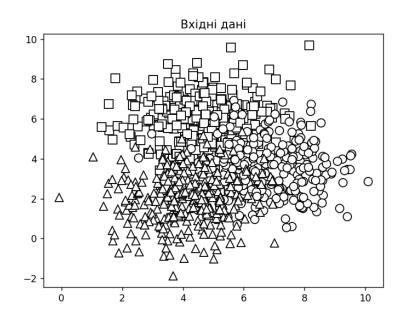

Рис. 1.1. Графік розподілу вхідних даних

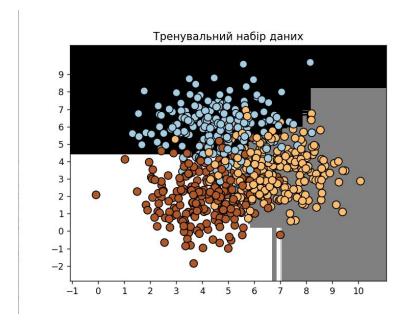

Рис. 1.2. Графік результату навчання тренувального набору

		Сухоставець Є. Ю.			
		Пулеко I. B.			ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА.22.121.20.000 — Лр05
2	Anu	No domin	Підти	Пата	

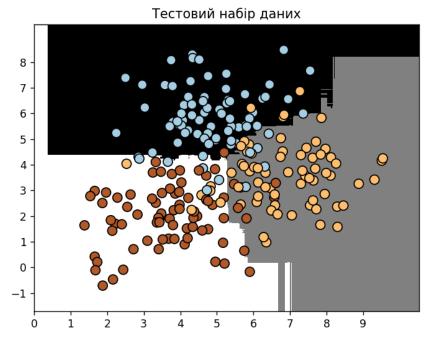

Рис. 1.3. Графік результату навчання тестувального набору

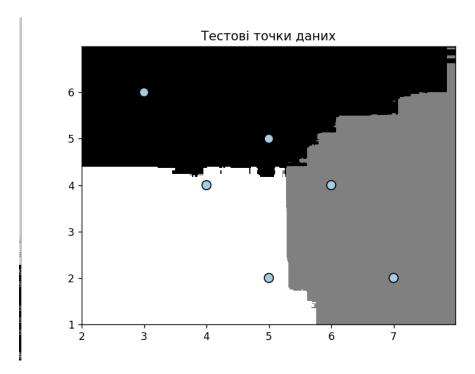

Рис. 1.4. Графік результату навчання для тестових точок

		Сухоставець С. Ю.		
·		Пулеко I. B.	·	
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

lassifier pe	rformance on	training	dataset	
	precision	recall	f1-score	support
Class-0	0.91	0.86	0.88	221
Class-1	0.84	0.87	0.86	230
Class-2	0.86	0.87	0.86	224
accuracy			0.87	675
macro avg	0.87	0.87	0.87	675
	0.87	0.87	0.87	675
	######################################	1########		3.12
	############	,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,	#####	
		######################################	##### aset	
	######################################	######################################	##### aset	
######################################	######################################	######################################	###### aset f1-score	support
######################################	######################################	test data recall 0.85	###### aset f1-score 0.88	support 79
######################################	######################################	test data recall 0.85 0.84	###### aset f1-score 0.88 0.85	support 79 70
######################################	######################################	test data recall 0.85 0.84	###### f1-score 0.88 0.85 0.88	support 79 70 76

Рис. 1.5. Результат класифікатора для тренувальних та тестових наборів даних

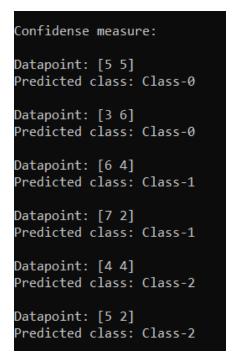

Рис. 1.6. Результат передбачення класів на тестових точках

		Сухоставець Є. Ю.				Арк.
		Пулеко I. B.			ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА.22.121.20.000 – Лр05	5
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		)

Отримані графіки та результати для гранично випадкового лісу наведені на рисунках 1.7-1.12.

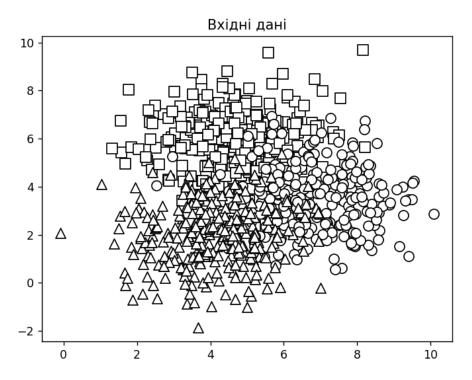

Рис. 1.7. Графік розподілу вхідних даних

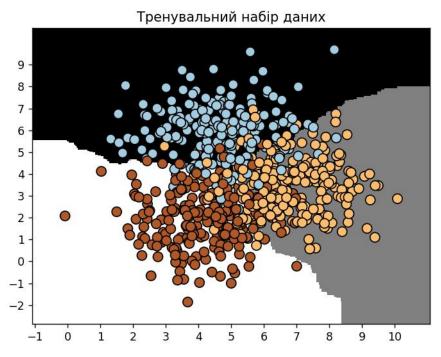

Рис. 1.8. Графік результату навчання тренувального набору

		Сухоставець €. Ю.				Арн
		Пулеко I. B.			ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА.22.121.20.000 — Лр05	6
Змн	Апк	№ докум	Підпис	Пата		U

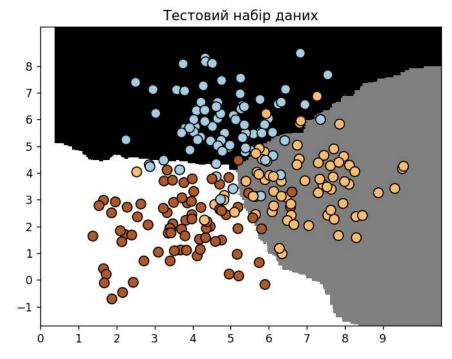

Рис. 1.9. Графік результату навчання тестувального набору

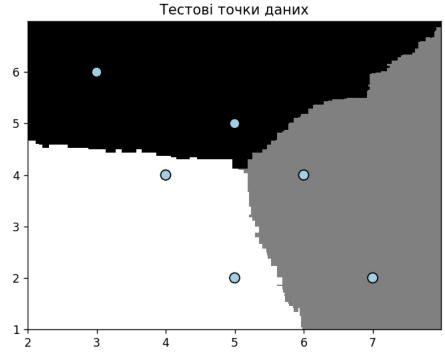

Рис. 1.10. Графік результату навчання для тестових точок

		Сухоставець С. Ю.		
		Пулеко I. B.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

Classifier pe	rformance on	training	dataset					
	precision	recall	f1-score	support				
Class-0	0.89	0.83	0.86	221				
Class-1	0.82	0.84	0.83	230				
Class-2	0.83	0.86	0.85	224				
accuracy			0.85	675				
macro avg	0.85	0.85	0.85	675				
weighted avg	0.85	0.85	0.85	675				
######################################	*************	########	######					
010331/1C/ pc	precision			support				
Class-0	0.92	0.85	0.88	79				
Class-1	0.84	0.84	0.84	70				
Class-2	0.85	0.92	0.89	76				
accuracy			0.87	225				
macro avg	0.87	0.87	0.87	225				
weighted avg	0.87	0.87	0.87	225				
***************************************								

Рис. 1.11. Результат класифікатора для тренувальних та тестових наборів даних

```
Confidense measure:

Datapoint: [5 5]
Predicted class: Class-0

Datapoint: [3 6]
Predicted class: Class-0

Datapoint: [6 4]
Predicted class: Class-1

Datapoint: [7 2]
Predicted class: Class-1

Datapoint: [4 4]
Predicted class: Class-2

Datapoint: [5 2]
Predicted class: Class-2
```

Рис. 1.12. Результат передбачення класів на тестових точках

		Сухоставець €. Ю.				Арк.	İ
		Пулеко I. B.			ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА.22.121.20.000 — Лр05	o	İ
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		0	l

В результаті виконання даного завдання було досліджено два види класифікаторів: випадкового лісу та гранично випадкового лісу, наочно представлено їх ефективність у вигляді графіків, результатів класифікації та метрик.

Завдання 2

```
import sys
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
from sklearn.ensemble import ExtraTreesClassifier
from sklearn.model selection import train test split
from sklearn.metrics import classification report
from utilities import visualize classifier
input file = 'data imbalance.txt'
data = np.loadtxt(input file, delimiter = ',')
X, y = data[:, :-1], data[:, -1]
class 0 = np.array(X[y == 0])
class 1 = np.array(X[y == 1])
plt.figure()
plt.scatter(class 0[:, 0], class 0[:, 1], s = 75, facecolor = 'black',
    edgecolors = 'black', linewidths = 1, marker = 'x')
plt.scatter(class 1[:, 0], class 1[:, 1], s = 75, facecolor = 'white',
    edgecolors = 'black', linewidths = 1, marker = 'o')
plt.title('Вхідні дані')
X train, X test, y train, y test = train test split(X, y, test size = 0.25, ra
ndom state = 5)
params = {'n estimators': 100, 'max depth': 4, 'random state': 0}
if len(sys.argv) > 1:
    if sys.argv[1] == 'balance':
        params = {'n_estimators': 100, 'max depth': 4, 'random state': 0, 'cla
ss weight': 'balanced'}
   else:
        raise TypeError('Invalid input argument; should be \'balance\'')
classifier = ExtraTreesClassifier(**params)
classifier.fit(X train, y train)
visualize classifier(classifier, X train, y train, 'Тренувальний набір даних')
```

		Сухоставець €. Ю.		
		Пулеко I. B.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

```
y_test_pred = classifier.predict(X_test)
visualize_classifier(classifier, X_test, y_test, 'Тестовий набір даних')

class_names = ['Class-0', 'Class-1']
print("\n" + "#"*40)
print("\nClassifier performance on training dataset\n")
print(classification_report(y_train, classifier.predict(X_train), target_names = class_names))
print("#"*40 + "\n")

print("#"*40)
print("\nClassifier performance on test dataset\n")
print(classification_report(y_test, y_test_pred, target_names = class_names))
print("#"*40 + "\n")

plt.show()
```

Отримані графіки та результати для гранично випадкового лісу на дисбалансних даних наведені на рисунках 1.13-1.16

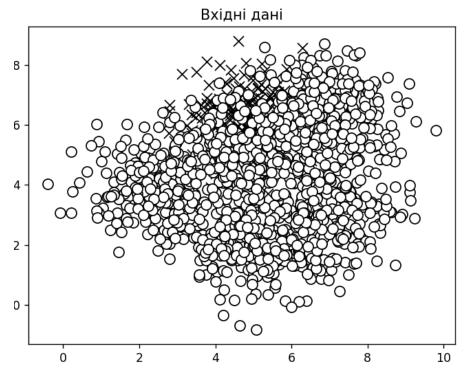

Рис. 1.13. Графік розподілу вхідних даних

		Сухоставець С. Ю.		
		Пулеко I. B.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

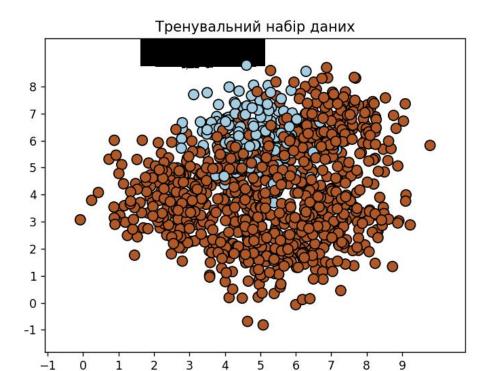

Рис. 1.14. Графік результату навчання тренувального набору

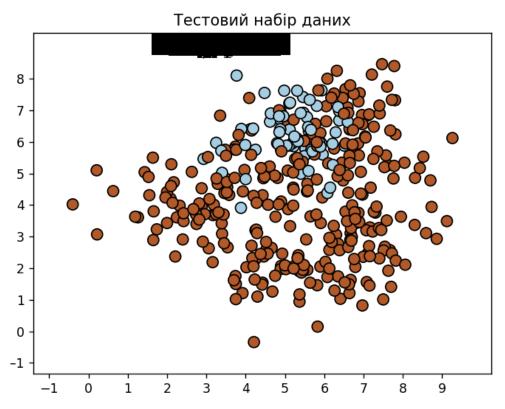

Рис. 1.15. Графік результату навчання тестувального набору

		Сухоставець €. Ю.			
		Пулеко I. B.			ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА.2
21111	Anu	No domin	Підпис	Пата	

***************************************									
Classifier performance on training dataset									
	precision	recall	f1-score	support					
Class-0	1.00	0.01	0.01	181					
Class-1	0.84	1.00	0.91	944					
accuracy			0.84	1125					
macro avg	0.92	0.50	0.46	1125					
weighted avg	0.87	0.84	0.77	1125					
######################################	***************************************	1########	#####						
	precision	recall	f1-score	support					
Class-0	0.00	0.00	0.00	69					
Class-1	0.82	1.00	0.90	306					
accuracy		2.52	0.82	375					
_	0.41			375					
weighted avg	0.6/	0.82	0.73	375					
***************************************									

Рис. 1.16. Результат класифікатора для тренувальних та тестових наборів даних

Отримані графіки та результати для гранично випадкового лісу на дисбалансних даних з врахуванням дисбалансу наведені на рисунках 1.17-1.19

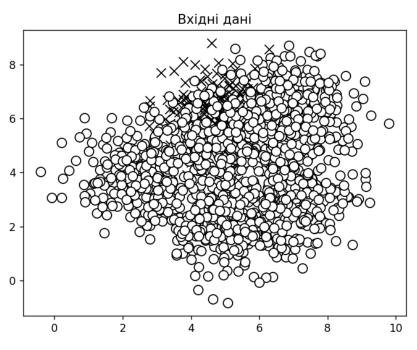

Рис. 1.17. Графік розподілу вхідних даних

		Сухоставець €. Ю.			
		Пулеко I. B.			ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА.22.121.20.000 — Лр05
31111	Anĸ	No dokum	Підпис	Пата	

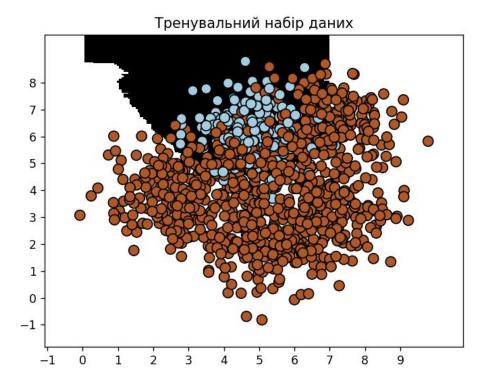

Рис. 1.18. Графік результату навчання тренувального набору

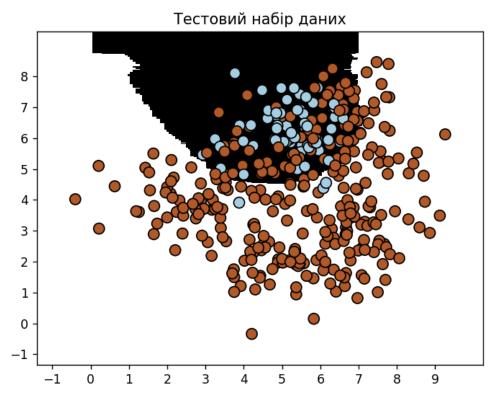

Рис. 1.19. Графік результату навчання тестувального набору

13

		Сухоставець Є. Ю.			
		Пулеко I. B.			ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА.22.121.20.000 — Лр05
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата	

***************************************										
Classifier performance on training dataset										
	precision	recall	f1-score	support						
Class-0	0.44	0.93	0.60	181						
Class-1	0.98	0.77	0.86	944						
accuracy			0.80	1125						
macro avg	0.71	0.85	0.73	1125						
weighted avg	0.89	0.80	0.82	1125						
############	************	#########	######							
############	*************	""""""""	#####							
Classifier pe	erformance on	test data	aset							
	precision	recall	f1-score	support						
Class-0	0.45	0.94	0.61	69						
Class-1	0.98	0.74	0.84	306						
accuracy			0.78	375						
macro avg	0.72	0.84	0.73	375						
weighted avg	0.88	0.78	0.80	375						
###########	#######################################									

Рис. 1.20. Результат класифікатора для тренувальних та тестових наборів даних

В результаті виконання даного завдання було досліджено вплив враування дисбалансу в гранично випадковому лісі при використанні несбалансованих даних.

Завдання 3

```
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
from sklearn.metrics import classification_report
from sklearn.model_selection import GridSearchCV
from sklearn.ensemble import ExtraTreesClassifier
from sklearn.model_selection import train_test_split
input_file = 'data_random_forests.txt'
data = np.loadtxt(input_file, delimiter = ',')
X, y = data[:, :-1], data[:, -1]
```

		Сухоставець €. Ю.		
		Пулеко I. B.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

```
class 0 = np.array(X[y == 0])
class 1 = np.array(X[y == 1])
class 2 = np.array(X[y == 2])
X train, X test, y train, y test = train test split(X, y, test size = 0.25, ra
ndom state = 5)
parameter_grid = [ {'n_estimators': [100], 'max_depth': [2, 4, 7, 12, 17] },
    {'max depth': [4], 'n estimators': [25, 50, 100, 250] }]
metrics = ['precision weighted', 'recall weighted']
for metric in metrics:
    print('\n#### Searching for optimal parameters for', metric)
    classifi-
er = GridSearchCV(ExtraTreesClassifier(random state = 0), parameter grid, cv =
 5, scoring = metric)
    classifier.fit(X train, y train)
   print('\nGrid scores for the parameter grid:')
   for i in range(0, len(classifier.cv results ['params'])):
        print(classifier.cv results ['params'][i], '--
>', classifier.cv results ['rank test score'][i])
    print('\nBest parameters:', classifier.best params )
y pred = classifier.predict(X test)
print('\nPerformance report:\n')
print(classification report(y test, y pred))
```

Результат пошуку оптимальних параметрів (рис. 1.21-1.22).

```
#### Searching for optimal parameters for precision_weighted

Grid scores for the parameter grid:
{'max_depth': 2, 'n_estimators': 100} --> 1
{'max_depth': 4, 'n_estimators': 100} --> 5
{'max_depth': 7, 'n_estimators': 100} --> 8
{'max_depth': 12, 'n_estimators': 100} --> 9
{'max_depth': 17, 'n_estimators': 25} --> 2
{'max_depth': 4, 'n_estimators': 50} --> 7
{'max_depth': 4, 'n_estimators': 100} --> 5
{'max_depth': 4, 'n_estimators': 250} --> 3

Best parameters: {'max_depth': 2, 'n_estimators': 100}
```

Рис. 1.21. Результат пошуку оптимальних параметрів

		Сухоставець €. Ю.			
		Пулеко I. B.			ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА.22.121.20.000 — Лр05
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата	

```
#### Searching for optimal parameters for recall_weighted
Grid scores for the parameter grid:
 'max_depth': 2, 'n_estimators': 100} --> 1
 max_depth': 4, 'n_estimators': 100} --> 5
 max_depth': 7, 'n_estimators': 100} --> 3
 'max_depth': 12, 'n_estimators': 100} --> 8
'max_depth': 17, 'n_estimators': 100} --> 9
 'max_depth': 4, 'n_estimators': 25} --> 1
 'max_depth': 4, 'n_estimators': 50} --> 7
'max_depth': 4, 'n_estimators': 100} --> 5
'max_depth': 4, 'n_estimators': 250} --> 3
Best parameters: {'max_depth': 2, 'n_estimators': 100}
Performance report:
                precision recall f1-score
                                                      support
          0.0
                      0.94
                                 0.81
                                              0.87
                                                            79
                                0.86
          1.0
                     0.81
                                              0.83
                                                            70
          2.0
                      0.83
                                 0.91
                                              0.87
                                                            76
                                              0.86
                                                           225
    accuracy
   macro avg
                      0.86
                                  0.86
                                              0.86
                                                           225
weighted avg
                      0.86
                                  0.86
                                              0.86
                                                           225
```

Рис. 1.22. Результат пошуку оптимальних параметрів

Під час виконання даного завдання ми досліили процес оптимізації параметрів класифікатора у відповідності до певної метрики.

Завдання 4

```
from ctypes import util
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
from sklearn.tree import DecisionTreeClassifier
from sklearn.ensemble import AdaBoostClassifier
from sklearn import datasets, preprocessing, utils
from sklearn.metrics import mean squared error, explained variance score
from sklearn.model selection import train test split
from sklearn.utils import shuffle
label encoder = preprocessing.LabelEncoder()
housing data = datasets.load boston()
X, y = shuffle(housing_data.data, label_encoder.fit_transform(housing_data.tar
get), random state = 7)
```

		Сухоставець €. Ю.		
		Пулеко I. B.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

```
X train, X test, y train, y test = train test split(X, y, test size = 0.2, ran
dom state = 7)
regres-
sor = AdaBoostClassifier(DecisionTreeClassifier(max depth = 4), n estimators =
400, random state = 7)
regressor.fit(X train, y train)
y pred = regressor.predict(X test)
mse = mean squared error(y test, y pred)
evs = explained_variance_score(y_test, y_pred)
print('\nADABOOST REGRESSOR')
print('Mean squarred error =', round(mse, 2))
print('Explained variance error =', round(evs, 2))
feature importances = regressor.feature importances
feature names = housing data.feature names
feature importances = 100.0 * (feature importances / max(feature importances))
index sorted = np.flipud(np.argsort(feature importances))
pos = np.arange(index sorted.shape[0]) + 0.5
plt.figure()
plt.bar(pos, feature importances[index sorted], align = 'center')
plt.xticks(pos, feature names[index sorted])
plt.ylabel('Relative Importance')
plt.title('Оцінка важливості ознак з використанням регресора AdaBoost')
plt.show()
```

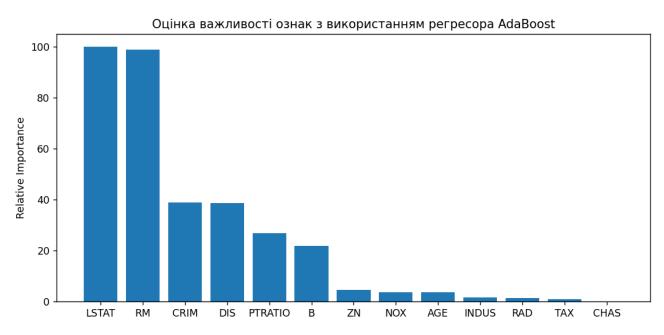

Рис. 1.23. Діаграма оцінки важливості ознак

		Сухоставець €. Ю.		
		Пулеко I. B.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

```
ADABOOST REGRESSOR
Mean squarred error = 1604.54
Explained variance error = 0.59
```

Рис. 1.24. Результат виконання програми

Відповідно до отриманої діаграми, найбільш важливими ознаками є LSTAT (відсоток малозабезпеченого населення) та RM (середня кількість кімнат), а знехтувати можна CHAS (чи межує з річкою).

В результаті виконання даного завдання ми навчилися аналізувати важливість характеристик датасету за допомогою регресора AdaBoost.

Завдання 5

```
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
from sklearn.metrics import classification report, mean absolute error
from sklearn import preprocessing
from sklearn.ensemble import ExtraTreesClassifier
from sklearn.model selection import train test split
input file = 'traffic data.txt'
data = []
with open(input file, 'r') as f:
   for line in f.readlines():
        items = line[:-1].split(',')
        data.append(items)
data = np.array(data)
label encoder = []
X encoded = np.empty(data.shape)
for i, item in enumerate(data[0]):
    if item.isdigit():
        X encoded[:, i] = data[:, i]
    else:
        label encoder.append(preprocessing.LabelEncoder())
        X encoded[:, i] = label encoder[-1].fit transform(data[:, i])
X = X encoded[:, :-1].astype(int)
y = X encoded[:, -1].astype(int)
X train, X test, y train, y test = train test split(X, y, test size = 0.25, ra
ndom state = 5)
```

		Сухоставець Є. Ю.		
·	·	Пулеко I. B.	·	
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

```
params = { 'n estimators': 200, 'max depth': 15, 'random state': 0 }
regressor = ExtraTreesClassifier(**params)
regressor.fit(X train, y train)
y pred = regressor.predict(X test)
print('Mean absolute error =', round(mean absolute error(y test, y pred), 2))
test datapoint = ['Saturday', '10:20', 'Atlanta', 'no']
test datapoint encoded = [-1] * len(test_datapoint)
count = 0
for i, item in enumerate(test datapoint):
    if item.isdigit():
        test_datapoint_encoded[i] = int(test datapoint[i])
   else:
        encoder = label encoder[count]
        test datapoint encoded[i] = int(encoder.transform([test datapoint[i]])
[0])
        count = count + 1
test datapoint encoded = np.array(test datapoint encoded)
print('Predicted traffic:', int(regressor.predict([test datapoint encoded])[0]
))
```

```
Mean absolute error = 5.57
Predicted traffic: 24

In traffic_data.txt - Notepad

File Edit Format View Help

Saturday, 10:10, Atlanta, no, 26

Saturday, 10:15, Atlanta, no, 31

Saturday, 10:20, Atlanta, no, 24
```

Рис. 1.25. Результат виконання програми

Висновки: на даній лабораторній роботі ми дослідили методи ансамблів у машинному навчанні використовуючи спеціалізовані бібліотеки та мову програмування Python.

		Сухоставець Е. Ю.		
		Пулеко I. B.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата